

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: Socjologia Pracy (EiTAu>SM2-SP-24)

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim:

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Automatyki, Elektroniki i Informatyki

Przedmiot dla jednostki: Politechnika Śląska

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

ZAL

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Celem przedmiotu jest zaznajomienie studentów z podstawowymi zagadnieniami socjologicznymi związanymi z wykonywaniem zawodu. Omawia się podstawowe pojęcia oraz koncepcje obu tytułowych dyscyplin.

Sylabus obowiązuje od I semestru/roku akademickiego 2024/2025 a jego zawartość nie podlega zmianom w trakcie trwania semestru.

Opis:

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawową wiedzą z zakresu socjologii pracy. Socjologia pracy to subdyscyplina socjologii zajmująca się zbiorowościami społecznymi i ich relacjami z pracą. W szczególności badany jest wpływ jaki wywiera podział pracy na kształtowanie się struktur społecznych, a także czynniki osobowościowe w odniesieniu do różnych rodzajów wykonywanych prac. Celem wykładu jest także zapoznanie studentów z różnymi podejściami teoretycznymi stosowanymi w badaniach pracy przez socjologów. Omówione zostaną podejścia klasyczne: Weber, Marks, Durkheim oraz współczesne podejścia badawcze (m.in. teorie systemowe, teorie konfliktu, neoinstytucjonalizm, interakcjonizm, neomarksizm, postmodernizm).

Przedmiotem wykładu będą także zmiany na rynku pracy: w społeczeństwie przemysłowym i postindustrialnym. Analiza historycznie ukształtowanych form organizacji pracy, indywidualnych i zbiorowych stosunków pracy, typów kontraktów.

Wybrane tematy wykładów:

1. Socjologia pracy jako subdyscyplina socjologii. Kierunki rozwoju socjologii pracy. Funkcje socjologii pracy i społeczne role socjologów pracy. Socjologia pracy w Polsce.
2. Przemiany pracy w ujęciu historycznym i społecznym. Praca w społeczeństwie przedprzemysłowym i przemysłowym – zrównanie pracy z zatrudnieniem.
3. Organizacja jako maszyna, organizacja jako społeczność. Kierunek naukowego zarządzania i zhumanizowanego zarządzania w badaniach pracy.
4. Biurokracja w ujęciu M. Webera. Postweberowskie modele organizacji biurokratycznej. Błędne koło biurokracji.
5. Myślenie systemowe w badaniach pracy. Organizacja jako system. Miasto fabryka.
6. Alienacja pracy. Praca bez sensu. Konflikt i kooperacja w miejscu pracy.
7. Przejście od fordyzmu do postfordyzmu. Geneza i współczesność umowy o pracę. Skutki uelastycznienia stosunków pracy.
8. Prekaryzacja pracy i prekariat. Podstawowy dochód gwarantowany.
9. Determinizm technologiczny. Gig economy, uberyzacja pracy.
10. Podejście socjologii interakcjonistycznej w badaniach pracy.
11. Podejście feministyczne w badaniach pracy.
12. Nurt krytyczny w socjologicznych badaniach pracy i wyzwania dla socjologów pracy.

Zaliczenie wykładu odbywa się w formie: zaliczenia

Liczba punktów ECTS: 2

Łączna liczba godzin: 60 (kontaktowo 30 / praca własna 30h)

Wykład: 30h

Praca własna studenta: Przygotowanie do zaliczenia wykładu (30h)

Literatura:

Budnik, M. (2019). Socjologia pracy w zarysie. Difin.

Giermanowska, E., Mrozowicki, A., & Róg-Ilnicka, J. (2019). Socjologia pracy w Polsce: Społeczno-gospodarcze i polityczne problemy instytucjonalizacji subdyscypliny. Przegląd Socjologiczny, 68(3), 11-41.

Sowińska, A. (2014). Zadowolenie z pracy-problemy definicyjne. Studia Ekonomiczne, (197), 45-56.

Januszak-Duraj, D. (2022). Zmiany współczesnej pracy, zawodów i profesji. Acta Universitatis Lodzianis. Folia Sociologica, (81), 5-27.

Walczak, H., Sikora, J. Socjologia pracy, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań 2000; wybrane rozdziały;

Giddens, A. Socjologia, PWN, Warszawa 2002, roz. 12: Nowoczesne organizacje, roz. 13, Praca i życie gospodarcze, s. 366-441.

Beck, U. Społeczeństwo ryzyka. W drodze do innej nowoczesności, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2002, roz. 6,

Odstandaryzowanie pracy zarobkowej. Przyszłość wykształcenia i zatrudnienia, s. 206-231.

Efekty uczenia się:

Student posiada podstawową wiedzę z zakresu socjologii pracy. (K2A_W10)

Posiada wiedzę na temat specyfiki funkcjonowania w pracy w kontekście różnych uwarunkowań: temperamentu, osobowości, umiejętności społecznych, motywacji i satysfakcji z pracy, różnych środowisk pracy, doświadczania stresu w pracy. (K2A_U11, K2A_K03)

Posiada wiedzę na temat rozwoju zawodowego człowieka, przebiegu kariery. Potrafi określić zakres i specyfikę pomocy pracownikowi, bezrobotnemu oraz kandydatowi do pracy. (K2A_U14)

Potrafi dokonać kompetentnej analizy stanowiska pracy oraz zna jej zastosowania w praktyce oraz diagnozy preferencji zawodowych (ocena kompetencji zawodowych. (K2A_K02)

Metody i kryteria oceniania:

Obecność na wykładach jest nieobowiązkowa ale wiedza jest oceniona na podstawie końcowego zaliczenia oraz aktywności.

Sylabus obowiązuje od roku akademickiego 2025/2026, a jego zawartość nie podlega zmianom w trakcie trwania semestru

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
Europejski System Transferu Punktów (ECTS)	2	2024/2025-Z	